

Huvudman

MÖLNDALS KOMMUN
stad@molndal.se

Beslut

Datum 2026-06-18
Dnr SI 2025:5805
Sida 1 (5)

Ärendet

Tillsyn av anpassad grundskola Åbybergsskolan i Mölndals kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 2 februari 2026.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2025 genomfört en tillsyn av Åbybergsskolan i Mölndals kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande huruvida undervisningen bedrivs under ledning av lärare, garanterad undervisningstid samt kränkingsanmälningar.

Skolinspektionen har den 2 februari 2026 beslutat att förelägga Mölndals kommun att senast den 4 maj 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande huruvida undervisningen bedrivs under ledning av lärare, garanterad undervisningstid samt kränkingsanmälningar.

Mölndals kommun har den 4 maj 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har därefter genomfört en uppföljning av tillsynen och huvudmannens vidtagna åtgärder. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för uppföljningsbeslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Mölndals kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Undervisningen bedrivs under ledning av lärare och garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I ovan nämnda beslut bedömde Skolinspektionen att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav avseende att all undervisning ska bedrivas under ledning av dem som är, och är anställda som, lärare. Det framkom

vidare att det inte heller fanns någon gemensam planering av lektionerna eller överlämning, mellan lärare och de assistenter som bedriver undervisningen. Skolinspektionen bedömde även att eleverna inte får sin garanterade undervisningstid i ämnet slöjd eftersom eleverna endast får halva den undervisningstid som de ska ha i ämnet. Det var förhållandena som inte var kända för skolans rektor.

I sin redovisning av åtgärder har huvudmannen beskrivit att rutin vid händelse av frånvarande behörig lärare inte hade implementerats vid tillsynstillfället då skolan var nystartad. Sådan rutin finns numera och i den anges en prioritetsordning för att säkerställa att undervisningen bedrivs av behörig personal, alternativt av obehörig personal under handledning av behörig personal. Handledningen följs månadsvis upp via lärarmöten. Huvudmannen har även redovisat att när informationen om halvklasser i ämnet slöjd blev känd för ledningen startades en dialog mellan ledningen och lärare för att säkerställa en återgång till den nationella timplanen. Den förlorade undervisningstiden i ämnet slöjd ska kompenseras under två kommande läsår genom att schemalägga extra undervisningstid i ämnet. Situationen kring ämnet kommer ledningen att följa upp en gång i månaden.

Rättslig reglering

Undervisningen bedrivs under ledning av lärare

Enligt skollagen avses med undervisning de processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen).

I skollagen anges att lärare ansvarar för den undervisning som han eller hon bedriver och endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen, om inte någon av skollagens undantag är tillämpliga. Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska

1. vara lämplig att bedriva undervisningen, och

2. i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. Vidare anges i skollagen att endast den som har legitimation får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 13, 15, 18 och 20 §§ skollagen).

I skolförordningen anges att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för

att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen (5 kap. 2 § skolförordningen).

Garanterad undervisningstid

Den totala undervisningstiden för varje elev som läser ämnen i anpassade grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. För en elev som läser ämnesområden ska den totala undervisningstiden dock vara minst 6 665 timmar. Regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (timplan) (11 kap. 7 § skollagen).

Bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden i ämnen och ämnesområden (timplaner) finns i bilaga 2. Huvudmannen får besluta om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden (10 kap. 2 § skolförordningen).

I skolförordningen anges att elever som läser ämnesområden inom anpassad grundskola ska få minst 1 875 timmar undervisning i lågstadiet och 2 340 timmar i mellanstadiet. För elever som läser ämnen ska eleverna få minst 1 860 timmar undervisning i lågstadiet och 2 141 timmar i mellanstadiet. Det anges även att elever som läser ämnen ska få minst 175 timmars undervisning i ämnet slöjd under lågstadiet respektive 260 timmars undervisning i ämnet under mellanstadiet.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Agera och anmäla vid kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I ovan nämnda beslut bedömde Skolinspektionen att det fanns brister på skolenheten gällande det åtgärdande arbetet mot kränkande behandling. Det framkom att alla händelser som skulle kunna utgöra kränkande behandling inte anmäls till rektor samt att det inte var tydligt för alla vuxna vad som utgör en kränkande behandling, vem som ska göra anmälan, när och hur den ska göras och i vilket system. Detta medför att det förekommer kränkningar på skolan som eftersom de inte anmälts till rektorn inte heller anmäls vidare till huvudmannen.

I sin redovisning av åtgärder har huvudmannen beskrivit att skolan var nystartad vid tillsynstillfället och saknade Plan mot diskriminering och

kränkande behandling men så fort planen var färdigställd presenterades den för skolpersonal. Huvudmannen har även redovisat att skolans kurator har haft en genomgång med personalen av såväl skolans IT-plattform för kränkingsanmälningar som den praktiska hanteringen i systemet. Huvudmannen har även beskrivit att liknande genomgångar ska genomföras vid skolstart varje år och vara inlagda i skolans systematiska kvalitetsarbete. Detta kommer kontinuerligt att följas upp under skolåret.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att bland annat att var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling (1 kap. 5 § skollagen).

Enligt skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 a §).

Av skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (6 kap. 5 §).

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever (6 kap. 6 §).

Enligt skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling (6 kap. 7 §).

Av skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 §).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Lena Knutsson

Beslutsfattare
Signerat av: Lena Knutsson

X Mirzet Tursunovic

Föredragande
Signerat av: Mirzet Tursunovic